

B β

Autenticidad Autenticitet Authenticity Authentizität Autenticidade Authenticité Autenticità Autenttisuuden

"Authenticity is not the enemy of demands that emanate from beyond the self; it supposes such demands" ¹

Charles Taylor

Kanske är autenticitet som ett verktyg för att skapa situationer där människor kan mötas. Detta i motsats till det utbredda sociala paradigmet kring den relationella köp-säljmodellen. På grund av att köp-säljmodellen står som ett självklart paradigm så möts vi inte längre som människor. Då menar jag att kommersialismen har tagit över en stor del av de mänskliga relationerna. Är det så att själva meningen med att existera nästan har raderats? Detta är ett klart resultat av kolonialismen, men inte bara i relation till nord-sydskonflikten utan även att kolonialismen som diskurs och praktik finns som en del av grunden i alla våra patriarkala referenser sen mer än 3000 år tillbaka (läs antika Grekland, Rom, Persian, Indien). Med detta vill jag säga att också den vanligaste praktiken i barbarernas tider just var att radera alla referenser till andra sätt att förstå våra relationer. De har bränt och förstört spåren till "den andre". Samma sak gjorde militärerna i Chile under diktaturen, eller när Irak invaderas, eller när romarriket erövrade Dacia eller den ariska invasionen av Indien.

Jag tror inte på autenticitet i termer av mer individualistiska relationer av makt utan i termer av sårbarhet, ömsesidigt beroende och ömsesidig omsorg. Det är också ett sätt att ifrågasätta hur modellen av transaktionella relationer av en ensidig och social sälj- och köp-paradigm har format och skapat det sätt på vilket vi förstår konsten eller värderar den eller det sätt på vilken konsten avnjuts. Vilken ställning har performancekonsten i detta?

¹ Taylor, Charles, *The Ethics of Authenticity, III The Sources of Authenticity*, Harvard University Press, Harvard, 1992. p 41.

Jag vill inte att mina kulturella referenser och reflektioner endast baserar sig på ensidiga visioner av världen, den så kallade *western rationality* (västerländska rationaliteten). Utan det som jag vill och behöver är att förstärka känslan av en holistisk relation med hela världen istället utifrån de språkliga, kulturella och/eller de konkreta fysiska och geografiska gränserna. T.ex har jag lärt mig att i Japan är självupplevelsen alltid satt i relation till andra, in *between* ². Här betyder ordet *between* för mig också kontexten. I detta japanska synsätt finner jag också en bekräftelse på min idé om att autenticitet just innebär "den andra", dvs. att det är helt omöjlig att tänka på den mänskliga utvecklingen utan att erkänna den ömsesidigt process som pågår permanent då människan/människor möts med varandra. Citatet ger mig en uppfattning av det japanska samhället. Ett samhälle som visar sig värdera individen högt, en individ som tar på sig hela ansvaret, (*Hara-Kiri*: Samurais självsträff). Den "egnes ansvar" är direkt kopplat till en hedersbaserad kultur, som i sin grundläggande, etiska och moraliska värdering har ett subjekt som är helt beroende av de andra subjekten som jag också tolkar som kontexten. Och det subjektet är i en konstant rekonstruktion av idén om sig själv. ³

Etymologin

I min etymologiska undersökning av själva begreppet *Autenticitet* har jag kommit fram till att ordet har flera möjliga förklaringar beroende de på varifrån kommer idén om

² "This idea is demonstrated in Watsuji's account for the Japanese word NINGEN (人間 human being) as 人 (a person a people) and 間 (between). His philosophical etymology makes clear that the Japanese word 'human being' refers to a dual nature of a person as an individual as all as an inextricably communal existence". Watsuji T, Carter RE. *Watsuji Tetsuro's Rinrigaku, SUNY Series in Modern Japanese Philosophy*, [Elektronisk resurs]. State University of New York Press, 1996. pp. 107-8. besökt 2011.02.23.

³ Ishikawa, Satomi, *Seeking the self: individualism and popular culture in Japan*, Peter Lang, New York, 2007.

den "själv", eller den "subjekt", t.ex om man läser översättningar av Lao Zi ⁴, där i kontrast med våra *western rationality*, taoismen, förklara filosofen Roger T. Ames, subjekten "*is understood as a matrix of relationships which can be fully expressed only by reference to the organismic whole*, ⁵" Det betyder att Japanese och Chinese teologin/ filosofin är så nära varandra med deras holistiska visioner av den hela, medan vi västerländska länder, har förstärka idén om individen av sig själv genom t. ex Descartes axiomatiskt *Cogito ergo sum*, koncept där inte finns invävda verkligheten som återskapa *subjectivities*.

Kunde vara intressant att det ska finnas också utrymme för en vidare tolkning av begreppet som kan inkludera flera lager av förklaringar där de historiska, semantiska, semiotiska samt epistemiska aspekterna kan berika det, som jag tyvärr har inte plats här, för den process behöver jag minst fyra år till.

Det först som jag tänkte på var det att ordet autenticitet behöver blir granskat, p.g.a. sin komplexa karaktär och den epistemologiska relation till olika språk och den ontologiska relationen till olika författare och filosofer. När Platon hade skapat sin förklaring till begreppet dialog får vi inte glömma dess kontext, dvs. ett samhälle där kvinnors röster inte räknades eller där slaveri var helt accepterad som en självklarhet. Vem var det då som kunde delta i "dialogen" ? Säkert, som boken *History of Greek Philosophy* ⁶ säger, så var det endast vita medelålders män från medelklassen. Här gissar jag på att den autentiska "dialogen" mer var en slags monolog mellan två eller flera män som var relativt självsäkra i sina positioner. I dialogtexten, det påstående, så är det jag

⁴ Clark, John P., *Master Lao and the Anarchist Prince*, <http://raforum.info/spip.php?article4488> besökt 2014.03.27. Fowler, Jeaneane, *An Introduction To The Philosophy And Religion Of Taoism: Pathways To Immortality*, Sussex Academic Press, Brighton, 2005. s.12-14

⁵ Roger T. Ames, *Lao Tzu: Text, Notes, and Comments*, (by Ch'en Ku-ying), (Taiwan: Chinese Materials Center, 1981, s. 30-31 (<http://www.lib.utexas.edu/collection/trccs>) ur texten *Master Lao and the Anarchist Prince*, *op. cit.*

⁶ W.K.C. Guthrie, *History of Greek Philosophy: Plato, The Man and His Dialogues: Earlier Period*, Cambridge University Press 1974.

säger centralt, så hur kan vi förstå dialogen när det bara finns en sorts röst?

Där här ledde mig vidare att undersöka ordet utifrån ett etymologisk perspektiv ⁷. Där hittade jag att *auto* betyder själv och *tent* från latin *temptāre*, står för att testa eller experimentera, också att röra med. Då började jag att undersöka begreppet och så hittade jag en beskrivning av *the concept*. Informationen är på engelska då det kommer från *the Online Etymology Dictionary* ⁸. Från *Authentes* till *Authentic* ⁹ : from autos "self" + hentes: *doer, being*. Doer, n.

1. *A person or thing that does something or acts in a specified manner.*
2. *A particularly active, energetic person. Synonyms: authentic, bona fide, genuine, real, true, undoubted, unquestionable*

Så autentisk tycker jag är egentligen ett performativ ord, som innebär den *self*, som erkänna subjekten och den *doer*, dvs. aktivitet eller aktion som är direkt kopplat till en *outsider*, dvs att alltid den *self* är definieras från / av / i relation med "den" andra eller "något" annat som naturmiljö, materiellt som arkitektur eller den mänsklig dimension, dvs. social kontext. Med en kulturgeografisk synvinkel av begreppet Autenticitet finns det möjligheter att samla ihop inte bara olika språk och olika kulturer utan också en mångdimensionell syn på detta komplexa begrepp. Samtidigt vill jag med denna etymologiska revision erkänna det arv jag har från *the western culture world*, när jag plocka fram t.ex etymologin från Latin.

⁷ Och här från den Svenska Ordbok, Etymologi av Autenticitet. Au tent iskt AUT O (från den grekiska) 1. betyder EGEN, SJÄLV, Självporträtt, självbiografi, 2. Dramatisk sammansättning av korta dimensioner och där, typiskt, bibliska eller allegoriska tecken inblandade. 3. (jur.) Handling eller händelse. TENTAR(från lat. *Temptāre*) 1. Utöva dina känslor eller röra något fysiskt. 2. Underblåsa, inducerar eller uppmuntra 3. Undersöka, testa eller experimentera. ISKT – IGT (från lat. -icus, och den från gr. -) 1. Som adjektiv, indikerar relationen med ordet. Empiriskt, fysiskt, psykiskt, humoristiskt, teoretiskt. personligt, otroligt. AUTENTISKT (från lat. *authentīcus*, och den från grekiska.). 1. Ackrediterade sanningen och positiva tecken, villkor eller omständigheter som åtföljer den. 2. Ärlig, trogen sitt ursprung och trosuppfattningar. 3. Certifiering som vittnar om identitet och sanningen om något.

⁸ The basic sources of this work are Weekley's "An Etymological Dictionary of Modern English," Klein's "A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language," "Oxford English Dictionary" (second edition), "Barnhart Dictionary of Etymology," Holthausen's "Etymologisches Wörterbuch der Englischen Sprache," and Kipfer and Chapman's "Dictionary of American Slang." and <http://www.etymonline.com/sources.php> besökt 2011.02.23

⁹ <http://www.etymonline.com/index.php?term=authentic> besökt 2011.02.23

I verbet *Temptāre* kan vi läsa att det betyder att utöva sina känslor, röra något fysiskt eller att undersöka, testa eller experimentera. AUTENTAR innebär alltså att testa sig självt. Men sen finns det även en annan version från ordet *Hente*, i AUTHENTE där *Hente* skulle betyda DOER, dvs. det subjekt som kan göra det som hen precis vet hur det ska göra. Här skulle jag vilja föreslå att bägge definitionerna, med sina etymologiska beskrivningar, dvs. **att testa** samt **att göra**, i grund och botten har med den andra att göra. Med det "andra" subjektet menar jag inte bara subjekt som människor utan också att subjekten är allt annat som finns utanför dig själv. Vilket innebär att där inkluderar jag även platsen, privat eller offentligt, arkitekturen, naturen och tiden. Jag tycker att bara här, i det outsiders, kan vi konstatera vem, var och hur vi är, och här tycker jag att performativitet är centralt, för att den *artistic field*, enligt min egen uppfattning, föddes och finns för ett ifrågasättande och ett *cross disciplinary* sätt att arbeta konstnärligt.

Jag vill att min konstnärliga praktik skapas i en slags holistisk miljö där det är möjligt för mig att utgå ifrån olika utgångspunkter. Jag vill kombinera de pedagogiska, filosofiska och estetiska fälten med andra discipliner som social- eller kulturanthropologi, lingvistik, metafysik och andra konstnärliga praktiker genom ett *cross disciplinary* sätt att arbeta. På detta sätt vill jag forska och verka inom den performativ nutidskonsten.

Men språket är också en plats definierat av och ifrån makten, där *signifier and signified or speech production is controlled, selected and redistributed by a certain number of procedures*¹⁰. Begreppet *procedures* tolkas jag som normer under samma paradigm, av det förbjudna, det tillåtna och det obligatoriska som själva kolonialism har inplanterat som unika sanningar. Eller som Boaventura de Souza säger *Epistemicidio*¹¹, ett brott mot de epistemologiska kunskaperna som de ursprungsbefolkningarna hade innan de blev invaderade. *Procedur* tycker jag är också en slags inramning för de kulturella

¹⁰ Foucault, Michael, *El Orden del Discurso*, (The Order of Discourse). Tusquets, Barcelona, 1980, p 11

¹¹ *Epistemicidio, como la vastísima destrucción de conocimientos de los pueblos originarios causadas por el colonialismo europeo*, i de Sousa Santos, Boaventura, *Descolonizar el Saber; Reinventar el Poder. Teoría Crítica en Educación*, Ediciones Trilce & Extensión Universidad La República, Montevideo, 2010. s 8

definitionerna begränsningarna och just där vill jag placera min konstnärliga praktik och genom detta undersöka hur det skulle kunna bli möjligt att krossa de murarna som både språk och kulturen skapar omkring sig. Jag vill att mina verk ska kunna bjuda in den andre till att njuta av den öppnare kontext som jag återskapar och den ska finnas utifrån de gränserna som språket/kulturen skapar.

En dag hade jag ett intressant samtal med Mariana Picarte (MP), en uruguayansk performance konstnär.

MP:...the language is "the" device through which power circulates.

We bring with language a tradition of domination.

H:...but precisely through language as a control device becomes also possible destructuring the processes, make enabled the structures of subjugation, as mechanisms and make those visibles,

MP:...but we are producing effects when we speak, when we write, when we activate our bodies.

H: ...yes, but if we are using the same "language" as "context", could be possible that the "poison" (read it as the language of domain) can creates the conditions of its own process of immunisation, because language is arguably the most complex weapon mastery, but also the last chance we have left for to communicate each other?...

MP: ...maybe if we create new ways of being (with new tools). I would have to bring all those voices and silenced events, invisibles maybe.

Riane Eissler har förklarat att om man tittar på språket ur sitt latinska ursprung så kan man finna en mening som kan hjälpa oss att hitta vägen till en mer ontologisk, grundläggande beskrivning av världen. En beskrivning av hur människan egentligen skapar meningarna tillsammans.

(...) Culture is a coordination network of emotions and actions in the language... Talk, from the Latin etymology of the word, means turning together... ie. the entanglement of "linguaging" and

*the thrill that occurs in human living, in language.*¹² "

Språket skapar inte bara relationerna med den synliga och den osynliga världen utan hela sättet att konstruera, utveckla och skapa vår "värld" med alla sina meningar.

Genom min praktik

Jag såg i mina gamla anteckningar att jag året 2006 genomförde en workshop om kreativitet och kroppsspråk i ett pilotprojekt i en tältort i en av Sveriges största städer för ungdomar med psykiska problem orsakade av drogmissbruk, alkohol, våld i hemmet samt mobbningsbeteende. Där valde jag att fokusera processen genom deras eget material som bestod av egna berättelser, drömmar, dikter, musik, bilder eller egna *paintings* och det var under denna tid som jag för första gången använde ordet Autenticitet. Men det gjorde jag då utifrån en kritisk reflektion som i sin tur var inspirerad av Michel Foucault som hade skrivit att (...) "Vi måste främja de nya former av subjektivitet och förkasta en slags individualitet som har ålagts oss i århundraden"¹³ (min översättning)

Jag ville att vi skulle kunna diskutera kring identitetsskapandet, t.ex. börjar med frågan: vem är det som definierar mitt eget jag? För att senare förklara för dem att jag var intresserad av hur kan vi problematisera den definitionen genom deras egna berättelser, deras egna dikter, *drawings*, eller om hur deras egna bilder av sig själva kunde komma fram senare i andra kreativa kroppsspråksövningar.

Vi påbörjade sessionerna där jag hade föreslagit att de skulle gestalta en känsla, där de kunde börja från en slags svag känsla och genom den röra sig vidare till en stark och drivande känsla. Då går processen från den svagaste gestaltningen till den starkaste, mest utvecklade, mest expressiva kompositionen. Senare i samtalet frågade jag om hur det kändes när kroppen hade reagerat, och hur musklerna hade påverkats helt och

¹² Eisler, Raine, *The Chalice and The Blade*, Harper and Row Publishers, New York, 1987. p. XI

¹³ Foucault, Michael, *Las Tecnologías del Yo, (Technologies of the Self)* Barcelona, Ediciones Paidós Ibérica e Instituto de Ciencias de la Educación de la Universidad Autónoma de Barcelona, Barcelona 1990. s.12

hållet av kemiska processer, de som vi kallar emotions¹⁴. Varför valde de en känsla som skulle påverka deras kroppsliga positioner så?lite så?möjligt? hur mycket är du beredd att kräva av dig själv i den här processen? Det var två?av mina frågor till de.

Jag visste att övningen ställde fysiska och psykiska-känslomässiga krav på dem och varje gång bestämt de sig för att använda alltmer komplexa begrepp vars resultat blev mer expressivt. Desto större komplexitet desto mer uttrycksfullt var själva gestaltningen av detta. Sedan utvecklade vi dialoger där subjektiva kommentarer togs med för att bekräfta och bestyrka de personliga processerna. Så den andra fasen av sessionen började när var och en av dem skulle ingå i arbetet med någon annan, från ett begrepp som tillhör samma semantiska familj (ordklass), t.ex. kärlek och glädje. Eller bara genom en känsla som tillät dem att prova någonting tillsammans för att gestalta nya kombinationer. Sedan hade vi ett samtal allihopa som gjorde det möjligt att upptäcka de framsteg, svårigheter och stunder av ett förverkligande kreativt arbete.

Vi avslutade alltid sessionerna med en kort koncentrationsövning med vilken jag försökte betona hur viktig gruppkommunikation är medan subjekten befästs som möjliggöra och skapa grupper och validera samtidigt våra egna individuella existenser.

Reflektioner

Min bakgrund hjälpte mig att vägleda processen med dem, det vill säga min bakgrund som huvudsakligen är baserad på min konstnärliga praktik inspirerade av Augusto Boal och hans *Teatro Invisível*¹⁵ (Osynlig Teater) och *Teatro do Oprimido* (De förtrycktas teater). Men jag tror definitivt att det var min intuitiva förmåga och främst min

¹⁴ Mariano Chóliz (2005): Psicología de la emoción: el proceso emocional
www.uv.es/=choliz
<http://www.uv.es/choliz/Proceso%20emocional.pdf> laddat 2013.03.23

¹⁵ <http://institutoaugustoboal.org/2013/05/19/henry-thorau-teatro-invisivel/> och http://www.hsc.csu.edu.au/drama/hsc/studies/topics/3265/Boal/forum_theatre.htm laddat 2014.03.23

praktik och en dialogistisk vision som har hjälpt mig att omlokalisera de parametrar som Boal adresserade i sitt pedagogiskt konstverk, dvs. hans kontext då: stadsdelar i extrem fattigdom i Brasilien och Peru på 60-talet, till mitt arbete på denna workshop där jag arbetade med unga svenskar från medelklassen i en stad med en av de bästa levnadsstandarden i väst Europa ¹⁶. Men de var offer ändå, förtryckta av sina egna problem, där var det möjligt att identifiera emotionell deprivation hos de, skadade självbilder, skadade relationer med föräldrar och socialt tryck som gör situationen mycket mer komplicerad och här bredvid min konstnärlig *couching* behövdes jag en gestalt terapeut, som kunde skapa mer utrymme åt det hållet, stödja en läkande process, eller är det konst över huvud taget som kan göra bägge två?

Är det så att namnet *Curatorial Practices* ¹⁷ som är relaterad till de som skapar det rummet där konsten blir upplevd, har med sig, i ordet *Curatorial* ¹⁸ en läkande effekt, som *curador* på spanska (det som läkar)?

Kanske Alfred North Whitehead hade rätt när han beskrivit meningen med konsten så här

"Art has a *curative* function in human experience, revealing, as in a flame, the absolute truth about the intimate nature of things"

Vi som konstnärer har ett stor ansvar då, en privilegierad position för att sätta igång läkande processer hos vi alla oavsett placeringen i samhälle.

¹⁶ <http://www.europaportalen.se/2014/03/svenskar-bland-de-nojdaste-i-eu> Publicerad: 20 mar 2014 kl 11:32 besökt 2014.03.26

¹⁷ <https://www.era.lib.ed.ac.uk/bitstream/1842/7543/2/Clari2012.pdf> besökt 2014.03.26

¹⁸ <http://en.wikipedia.org/wiki/Curator> besökt 2014.03.26